

Op jacht naar de Fierste Ljepper

De Fierste Ljepper

De zoektocht naar de Fierste Ljepper beleeft zaterdag 24 juli in Utrecht zijn finale. Behalve een drietal topatleten wordt gestreden door de beste fierljeppers van Nederland om de titel. De wedstrijden beginnen om 14.00 uur en worden gehouden voor de Rijksmunt aan de Muntkade in Utrecht. De toegang is gratis.

Een paal of lange stok en een stuk water en je hebt de ingrediënten voor een van de oudste oer-Hollandse Xtreme Sports: fierljeppen. Red Bull, doorgaans wel in voor een buitensporig evenementje, ontdekte de sport en besloot op zoek te gaan naar Neerlands Fierste Ljepper. DOOR NOL DE VRIES

LINSCHOTEN – Vijf sporters melden zich in de ochtend op het terrein van de fierljeppenvereniging in Linschoten. Op uitnodiging van Red Bull Nederland willen kanoër Robert Bouten, polsstokhoogspringers Rens Blom en Timo de Water en meerkamper Pelle Rjetveld wel een poging wagen het fierljeppen onder de knie te krijgen. Niels Koetsier van de lokale fierljeppenvereniging wordt aangewezen als instructeur. Hij moet de atleten klaarstomen voor komende zaterdag, als in de Utrechtse binnenstad bij De Munt de zoektocht naar de Red Bull Fierste Ljepper gestalte moet krijgen.

Gonzalo Barroilmet kijkt wat omwening om zich heen. De Chileense meerkamper is bij toeval in Nederland en door Pelle Rjetveld meegelokt naar Linschoten. Polsstokhoogspringen is hem als meerkamper niet vreemd, maar deze typisch Hollandse discipline - het woord fierljeppen wordt overigens opvallend goed uitgesproken door de atleet - zegt hem niets. Hij volgt gedwee alle instructies. De gespierde Chileen meet zich snel de juiste houding aan, klimt razendsnel en als geroutineerd atleet is het voor hem een klein kunstje om zich de technieken van het fierljeppen eigen te maken.

Maar ook de Nederlandse atleten kost het ogenschijnlijk weinig moeite om zich binnen een uur tot fierljepper te laten ombouwen. Bij de oefensprongen zijn slechts een paar aanwijzingen nodig om de sporters de juiste aanloop te laten maken en goed grip te laten krijgen op de paal. Als volleerd fierljeppers wordt de enkel met een voormalige binnenband voor de fiets ingezwachteld, noodzakelijk om tijdens het klimmen met je benen meer grip op de paal te krijgen. „Het is net als je enkel intapen”, stelt Rens Blom nuchter. „Maar het gaat wel knellen op den duur”, weet nationaal juniorenkampioen Timo de Water.

Het gezelschap werkt toe naar een

apotheose. Na het 'leren' aanlopen en klimmen, begint het droog oefenen. Het fierljeppen begint dan echte vormen aan te nemen. Aan de andere kant van het water wacht een drietal steigers, van klein tot groot en oplopend naar een waterpartij van ruim negen meter breed. Dat is, wordt stoer geroepen, het echte werk. Ondanks de snelle opleiding overleven ze bijna allemaal de sprong. Op Pelle Rjetveld na houdt iedereen het droog. „Dit is vet”, zegt Timo de Water met een grote grijns op z'n gezicht. „Het is echt kicken als je acht meter boven de grond met een leuke snelheid naar voren schiet.”

Je zou denken dat voor hem - als polsstokhoogspringer - het fierljeppen een eitje moet zijn. Er zijn inderdaad overeenkomsten, maar waarschijnlijk net zoveel verschillen tussen beide disciplines. „Als polsstokhoogspringer heb je wel snel controle over de stok”, is de prille ervaring van De Water. „Maar anders dan bij het polsstokhoogspringen buigt deze stok niet. En klimmen doen we niet bij polsstokhoog, maar dat is wel gaaf. Het geeft een stoot adrenaline om zo hoog mogelijk te komen. Ik baalde z elfs toen ik helemaal bovenin was. Het liefst had ik nog verder geklommen.” Dat er aan de andere kant van de sprong geen dikke zachte mat op hem ligt te wachten, deert hem niet. „Welnee, in het zand kom je ook heel zacht terecht.”

De 19-jarige atleet is zaterdag zeker van de partij in Utrecht, waar een 14 meter lange polsstok en een 2,5 meter hoge stok klaarstaan om voor de titel de Fierste Ljepper te gaan. De Water heeft er zelfs zijn ticket naar het EK atletiek in Barcelona voor laten omboeken. Dat EK is de reden dat voormalig wereldkampioen polsstokhoogspringen Rens Blom er in Utrecht niet bij is. De Water gaat de strijd aan met Pelle Rjetveld en de Chileen Gonzalo Barroilmet. Kanoër Robert Bouten kan het zich, vanwege een aantal hechtingen in het hoofd, niet veroorloven om in het water te landen en zal zaterdag in Utrecht dus niet springen. Het zou dus best kunnen, dat de eerste oer-Hollandse Red Bull Fierste Ljepper-titel in Chili terechtkomt.

Timo de Water waagt zich met succes aan de grootste sprong tijdens de opleiding tot fierljepper en haalt droog de overkant.
FOTO: BART VAN DER PUTTEN

Fierljeppen of bongelwuppen

Fierljeppen (Fries) of bongelwuppen (Gronings) kan het best worden vertaald in polsstokverspringen. Deze oer-Hollandse sport kent zijn oorsprong in de dertiende eeuw, toen het werd gebruikt om snel riviertjes, sloten, grachten en kanalen over te steken. In de tweede helft van de achttiende eeuw groeide het fierljeppen uit tot een sport, al duurde het nog tot 1872 voor het eerste NK werd gehouden.

Het maken van een polsstokverspring bestaat uit ver-

schillende onderdelen die gezamenlijk moeten leiden tot een zo groot mogelijke afstand. De sprong begint met het maken van een korte felle sprint naar de polsstok, gevolgd door een goede insprong, het klimmen naar de top van de polsstok (wat bij polsstokhoogspringen niet mag) om uiteindelijk met een uitsprong in een zandbed te landen.

Het Nederlands record staat op naam van Bart Helmholt uit het Friese Hurdgearyp, die in augustus 2009 in Jaarsveld een afstand van 21,01 meter overbrugde.

INSTALLATIEBEDRIJF VOOR VERWARMING, GAS, ELEKTRICITEIT EN DAK

Linschoten
www.vd-vaart.nl